

DECYZJA WYKONAWCZA KOMISJI (UE) 2015/2177**z dnia 20 listopada 2015 r.****wyłaczająca poszukiwanie ropy naftowej i gazu w Portugalii z zakresu stosowania dyrektywy 2004/17/WE Parlamentu Europejskiego i Rady koordynującej procedury udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych***(notyfikowana jako dokument nr C(2015) 8043)***(Jedynie tekst w języku portugalskim jest autentyczny)****(Tekst mający znaczenie dla EOG)**

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając dyrektywę 2004/17/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. koordynującą procedury udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych ⁽¹⁾, w szczególności jej art. 30 ust. 4,

uwzględniając wniosek złożony przez przedsiębiorstwo ENI PORTUGAL B.V. pocztą elektroniczną w dniu 28 lipca 2015 r.,

a także mając na uwadze, co następuje:

I. STAN FAKTYCZNY

- (1) W dniu 28 lipca 2015 r. przedsiębiorstwo ENI PORTUGAL B.V. (zwane dalej „wnioskodawcą”) pocztą elektroniczną przedłożyło Komisji oficjalny wniosek na podstawie art. 35 ust. 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/25/UE ⁽²⁾. Wnioskowi towarzyszyło uzasadnione i poparte dowodami stanowisko przyjęte w dniu 16 lipca 2015 r. przez portugalski Urząd ds. Konkurencji. We wniosku zwrócono się do Komisji o stwierdzenie, że przepisy dyrektywy 2004/17/WE oraz procedury udzielania zamówień przewidziane w tejże dyrektywie nie mają zastosowania do poszukiwania ropy naftowej i gazu w Portugalii.

II. RAMY PRAWNE

- (2) Do momentu uchylenia dyrektywa 2004/17/WE ma zastosowanie do udzielania zamówień dotyczących poszukiwania ropy naftowej i gazu, chyba że działalność ta jest wyłączona na podstawie art. 30 tej dyrektywy. Z proceduralnego punktu widzenia przepisy dyrektywy 2014/25/UE mają jednak zastosowanie do wniosków o wyłączenie, ponieważ istotne warunki przyznania wyłączenia pozostają bez zmian co do treści.
- (3) Artykuł 30 dyrektywy 2004/17/WE stanowi, że zamówienia mające na celu umożliwienie prowadzenia jednego z rodzajów działalności wymienionej w art. 3–7 tejże dyrektywy nie podlegają jej przepisom, jeżeli w państwie członkowskim, w którym ta działalność jest wykonywana, bezpośrednio podlega ona konkurencji na rynkach, do których dostęp nie jest ograniczony. Oceny, czy działalność bezpośrednio podlega konkurencji, dokonuje się na podstawie obiektywnych kryteriów, uwzględniających specyfikę danego sektora. Dostęp do danego rynku uznaje się za nieograniczony, jeżeli dane państwo członkowskie wdrożyło i stosuje przepisy unijne dotyczące otwarcia odpowiedniego rynku, określone w załączniku XI do dyrektywy 2004/17/WE. Zgodnie z pkt G tego załącznika XI dyrektywa 94/22/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽³⁾ stanowi odpowiednie przepisy unijne dotyczące otwarcia rynku poszukiwań i wydobycia ropy naftowej lub gazu.

⁽¹⁾ Dz.U. L 134 z 30.4.2004, s. 1.

⁽²⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/25/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych, uchylająca dyrektywę 2004/17/WE (Dz.U. L 94 z 28.3.2014, s. 243).

⁽³⁾ Dyrektywa 94/22/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 maja 1994 r. w sprawie warunków udzielania i korzystania z zezwoleń na poszukiwanie, badanie i produkcję węglowodorów (Dz.U. L 164 z 30.6.1994, s. 3).

- (4) Portugalia dokonała transpozycji (*) dyrektywy 94/22/WE i stosuje ją. Dostęp do rynku poszukiwań i wydobycia ropy naftowej lub gazu należy zatem uznać za nieograniczony zgodnie z art. 30 ust. 3 akapit pierwszy dyrektywy 2004/17/WE.
- (5) Przy ocenie, czy dana działalność podlega bezpośredniej konkurencji na rynkach, których dotyczy niniejsza decyzja, należy wziąć pod uwagę udział w tych rynkach głównych ich uczestników i poziom koncentracji tych rynków.
- (6) Niniejsza decyzja pozostaje bez uszczerbku dla stosowania reguł konkurencji.

III. OCENA

- (7) Wnioskodawca jest podmiotem zamawiającym w rozumieniu art. 2 ust. 2 lit. b) dyrektywy 2004/17/WE. Nie można zakwalifikować wnioskodawcy jako instytucji zamawiającej ani przedsiębiorstwa publicznego. Wnioskodawca prowadzi działalność w zakresie poszukiwania ropy naftowej i gazu, o której mowa w art. 7 dyrektywy 2004/17/WE. Ponadto działa on na podstawie specjalnych praw nabytych w dniu 18 grudnia 2014 r. Te specjalne prawa obejmują umowy koncesji dotyczące bloków „Santola”, „Lavagante” i „Gamba” przejęte przez wnioskodawcę. Pierwotne umowy koncesji podpisane w dniu 1 lutego 2007 r. zostały zawarte pomiędzy, z jednej strony, państwem portugalskim, a z drugiej strony – przedsiębiorstwami Harman Resources Ltd. (80 %), Petróleos de Portugal – Petrogal SA (Galp) (10 %) oraz Partex Oil and Gas (Holdings) Corporation (10 %). W dniu 25 marca 2010 r. wspomniane umowy koncesji zostały scedowane na przedsiębiorstwa Petrobras International Baspetro B.V. (50 %) oraz Petróleos de Portugal – Petrogal SA (Galp) (50 %). Wreszcie w drodze zmiany zrealizowanej w dniu 18 grudnia 2014 r. pozycje umowne, o których mowa, zostały przeniesione na przedsiębiorstwa Eni Portugal B.V. (70 %) oraz Petróleos de Portugal – Petrogal SA (Galp) (30 %).
- (8) Wniosek ogranicza się do poszukiwania ropy naftowej i gazu. Eni Portugal B.V. oraz Petróleos de Portugal – Petrogal SA (Galp) stanowią razem wspólnego przedsiębiorcę, w ramach którego wnioskodawca jest wykonawcą projektu i odpowiada za poszukiwanie, oszacowanie, rozwój, produkcję i działania likwidacyjne. Wnioskodawca jest odpowiedzialny za udzielanie wszystkich zamówień koniecznych do rozwoju poszukiwań i produkcji.
- (9) Zgodnie z ustaloną praktyką Komisji (5) poszukiwanie ropy naftowej i gazu ziemnego powinno być uznawane za stanowiące jeden odpowiedni rynek produktowy, ponieważ nie jest możliwe określenie na samym początku poszukiwań, czy zakończą się one znalezieniem ropy naftowej czy gazu ziemnego. Co więcej, zgodnie z tą samą praktyką zasięg geograficzny tego rynku należy uznać za ogólnoświatowy. Biorąc pod uwagę, że nic nie wskazuje na to, że w omawianym przypadku definicja zasięgu geograficznego rynku jest odmienna, powinna ona zostać przyjęta do celów niniejszej decyzji.
- (10) Udział w rynku podmiotów gospodarczych prowadzących działalność w zakresie poszukiwania ropy naftowej i gazu można ocenić na podstawie trzech zmiennych: nakładów inwestycyjnych, udokumentowanych zasobów i prognozowanej produkcji.
- (11) Wykorzystanie nakładów inwestycyjnych do oceny udziału podmiotów gospodarczych w rynku poszukiwań ropy naftowej i gazu uznano jednak za niewłaściwe ze względu na duże różnice pomiędzy wymaganymi poziomami inwestycji, które mogą być konieczne na różnych obszarach geograficznych. Do oceny udziału w rynku podmiotów gospodarczych w obrębie tego sektora stosowane są zwykle pozostałe dwa wskaźniki, a mianowicie udokumentowane zasoby oraz prognozowana produkcja (6).

(*) Dekret z mocą ustawy nr 109/94 z dnia 26 kwietnia (Decreto-Lei n. 109/94 de 26 de Abril); rozporządzenie ministerialne nr 790/94 z dnia 5 września (Portaria n. 790/94 de 5 de Setembro).

(5) Zob. decyzja Komisji 2004/284/WE z dnia 29 września 1999 r. uznająca koncentrację za zgodną ze wspólnym rynkiem oraz z funkcjonowaniem Porozumienia EOG (sprawa nr IV/M.1383 – Exxon/Mobil) (Dz.U. L 103 z 7.4.2004, s. 1); decyzja Komisji 2001/45/WE z dnia 29 września 1999 r. uznająca koncentrację za zgodną ze wspólnym rynkiem z funkcjonowaniem Porozumienia EOG (sprawa nr IV/M.1532 – BP Amoco/Arco) (Dz.U. L 18 z 19.1.2001, s. 1); decyzja Komisji z dnia 6 marca 2002 r. uznająca koncentrację za zgodną ze wspólnym rynkiem (sprawa nr COMP/M.2681 – Conoco/Philipps Petroleum) (Dz.U. C 79 z 3.4.2002, s. 12); decyzja Komisji z dnia 20 listopada 2003 r. uznająca koncentrację za zgodną ze wspólnym rynkiem (sprawa nr COMP/M.3294 – ExxonMobil/BEB) (Dz.U. C 8 z 13.1.2004, s. 7); decyzja Komisji z dnia 3 maja 2007 r. uznająca koncentrację za zgodną ze wspólnym rynkiem (sprawa nr COMP/M.4545 – Statoil/Hydro) (Dz.U. C 130 z 12.6.2007, s. 8); decyzja Komisji z dnia 19 listopada 2007 r. uznająca koncentrację za zgodną ze wspólnym rynkiem (sprawa nr COMP/M/4934 – KazMunaiGaz/Rompotrol) (Dz.U. C 31 z 5.2.2008, s. 2).

(6) Zob. w szczególności pkt 25 i 27 decyzji 2004/284/WE oraz kolejne decyzje, m.in. sprawa nr COMP/M.4545 – Statoil/Hydro.

- (12) W 2014 r. światowe udokumentowane i prawdopodobne zasoby ropy naftowej i gazu wynosiły 209 934 817 170 standardowych metrów sześciennych ekwiwalentu ropy naftowej⁽⁷⁾. W Portugalii łączna liczba koncesji na poszukiwanie ropy naftowej i gazu wyniosła 12⁽⁸⁾, a liczba odwiertów poszukiwawczych wywierconych w Portugalii wyniosła 0 w 2014 r. Obecnie brak jest w Portugalii udokumentowanych zasobów ropy naftowej i gazu.
- (13) W ciągu ostatnich trzech lat obrachunkowych wnioskodawca nie produkował ropy naftowej ani gazu ziemnego w Portugalii ani w jakimkolwiek innym państwie, jednak szacuje się, że poszukiwania mogą doprowadzić do ewentualnego odkrycia złóż węglowodorów o wielkości około [... standardowych metrów sześciennych] na portugalskich głębinowych obszarach poszukiwań, gdzie przyznano pozwolenia⁽⁹⁾. W 2014 r. spółka dominująca Eni S.p.A. miała wynoszący 0,9 % udział w światowym rynku udokumentowanych i prawdopodobnych zasobów w związku z poszukiwaniem ropy naftowej i gazu⁽¹⁰⁾.
- (14) Rynek poszukiwania ropy naftowej i gazu nie jest bardzo skoncentrowany. Oprócz spółek państwowych rynek charakteryzuje się obecnością dużych koncernów, takich jak ExxonMobil, Chevron, Shell, BP i Total. W 2014 r. te duże koncerny posiadały udziały w światowym rynku poszukiwań ropy naftowej i gazu ziemnego wynoszące odpowiednio 2,8 % (ExxonMobil), 2,1 % (Chevron), 1,9 % (Shell), 1,4 % (BP), 1,4 % (Total). Jeżeli chodzi o spółki państwowe, ich udziały w światowym rynku poszukiwań ropy naftowej i gazu ziemnego wynoszą odpowiednio 13,6 % (Saudi Aramco), 7,4 % (Gazprom), 4,8 % (Qatar Petroleum), 4,7 % (National Iranian Oil Company)⁽¹¹⁾. Eni S.p.A. posiada udział rynkowy wynoszący 0,9 % światowych udokumentowanych i prawdopodobnych zasobów ropy naftowej i gazu ziemnego. W odniesieniu do terytorium UE Eni S.p.A. posiada udział rynkowy wynoszący 4 % udokumentowanych i prawdopodobnych zasobów ropy naftowej i gazu ziemnego⁽¹²⁾. Elementy te wskazują na bezpośrednie podleganie konkurencji.

IV. WNIOSKI

- (15) Na podstawie ustaleń wymienionych w motywach 1–14 należy uznać, że warunek bezpośredniego podlegania konkurencji, określony w art. 30 ust. 1 dyrektywy 2004/17/WE, jest w Portugalii spełniony.
- (16) Ponieważ warunek nieograniczonego dostępu do rynku uznaje się za spełniony, dyrektywa 2004/17/WE nie powinna mieć zastosowania w sytuacji, gdy podmioty zamawiające udzielają zamówień mających na celu umożliwienie poszukiwania ropy naftowej i gazu ziemnego w Portugalii, ani gdy organizowane są konkursy na prowadzenie takiej działalności na tym obszarze geograficznym.
- (17) Niniejsza decyzja opiera się na stanie prawnym i faktycznym w okresie od dnia 29 lipca 2015 r. do dnia 11 września 2015 r., ustalonym na podstawie informacji przedłożonych przez wnioskodawcę. Decyzja ta może ulec zmianie, jeżeli nastąpią istotne zmiany stanu prawnego lub faktycznego, które spowodują, że warunki stosowania art. 30 ust. 1 dyrektywy 2004/17/WE nie będą już spełnione.
- (18) Środki przewidziane w niniejszej decyzji są zgodne z opinią Komitetu Doradczego ds. Zamówień Publicznych,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Dyrektywa 2004/17/WE nie ma zastosowania w odniesieniu do zamówień udzielanych przez podmioty zamawiające w celu umożliwienia poszukiwania ropy naftowej i gazu ziemnego w Portugalii.

⁽⁷⁾ Według raportu Wood Mackenzie cytowanego przez wnioskodawcę.

⁽⁸⁾ Obejmują one głębinowe bloki podmorskie, koncesję Barreiro, a ponadto bloki „Caranguejo” i „Sapateira” w basenie Algarve, które zostały już przyznane, lecz umowy koncesji nie zostały jeszcze podpisane.

⁽⁹⁾ [... informacje poufne].

⁽¹⁰⁾ Zob. przypis 7.

⁽¹¹⁾ Zob. przypis 7.

⁽¹²⁾ Zob. przypis 7.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja skierowana jest do Republiki Portugalskiej.

Sporządzono w Brukseli dnia 20 listopada 2015 r.

W imieniu Komisji
Elżbieta BIENKOWSKA
Członek Komisji
